

շնորհաց առատաձիր զեղման խորհրդաւոր ժամին, յիշելով միանգամայն, որ 1600-րդ տարին է բոլորում այն յաւերժայիշատակ օրից, երբ երկնային ցուցմամբ հրաշակերտ տաճարի լուսեղին կամարները ձգուեցան, հովանի և անքոյթ նաւահանգիստ լինելու Հայոթեան՝ ղարերի յորձանքի դէմ:

ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆԻ

ՔԱՂԱՔԱԾՔ Ի ԿՈՆԴՈԿԱՅ ՎԵՃ. ՀԱՅՐԱՊԵՏԻ.

Ա.

Հայրապետական տնօրինութիւնք.

Կոնդակ յանուն ս. Ախողի ս. Էջմիածնի, որով յայտնեցաւ զմտադրութենէն կատարելոյ զօրհնութիւն ս. Միւռոնի և հրամայեցաւ հոգալ այժմէն զկարելոր պատրաստութեանց ընդ ձեռն կարգեալ Յանձնաժողովոյ. թ. 431*.

— Յանուն վիճ. Ատենին Վրաստանի և Խմելեթի, որով յայտնեցաւ զկարգմանէ Արամայ (Աղաֆոն) Աթարթէգեանի կառավարիչ անտառին վանուցն Հաղարծնոյ. թ. 441:

— Յանուն վարչութեան Հոգ. Ճեմարանի Մայր Աթոռոյ, որով հրամայեցաւ հոգալ ընդ ձեռն նոյն վարչութեան ղծախս Հոգ. Ճեմարանի. թ. 444:

— Յանուն Սինողի ս. Եջմիածնի, որով հրամայեցաւ առնել զօրինասահման կարգադրութիւն յաղագս ընդունելոյ ի տիրապետութիւն Մայր Աթոռոյ զչորս զեսեատին գետինն նոռիրեալ ի Տիկին Եկատերինեայ Նաղիբեան Տիփիսեցւոյ. թ. 450:

— Յանուն Պետրոսի Բատալեան ի Բանանց գեղջէ, որով կարգեցաւ ի գանձաւարաշ գանձանակաղըամոց ս. Եջմիածնի յեկեղեցւոջ նոյն գեղջ. թ. 460:

— Յանուն Հոգեոր կառավարութեան Հայոց Գանձակայ, որով հրամայեցաւ թոյլատրել երկուց գանձակեցւոց բառնալ յանտառեն վանուցն Զարեքայ զփայտեղէնսն զորս զնեցին. թ. 473:

— Յանուն անդամոյ ս. Սինողի Գեր. Տ. Յուսիկ Եպիսկոպոսի, որով հրամայեցաւ ձեռնաղըել յաստիճան սարկաւագութեան զմիաբան Մայր Աթոռոյ զզպիր Սպրիդոն Մելիքեան՝ վերակռչելով Ստեփանոս. թ. 478:

— Յանուն ս. Սինողի ս. Եջմիածնի, որով հրամայեցաւ ի տեղի Տ. Բենիկ վարդապետի կարգել ի քննիչ կալուածոց Արցախայ զՏ. Մատթէոս և զՏ. Խորէն վարդապետս. թ. 488:

— Յանուն ս. Սինողի, որով հրամայեցաւ առաջի առնել Գեր. վանահօր Սևանայ Տ. Սարգիս Եպս. ի ձեռնաղըել ի կուսակրօն քահանայ զկիսասարկաւագ Սահակ Աստուածատրեան ի միաբան վանուցն Հաղարծնոյ. թ. 489:

— Յանուն ս. Սինողի, որով հրամայեցաւ կարգել զմին յանդամոց Սինողի ի քննութիւն գործոց գործակալին Երեանայ Տ. Վահան քահանի Մամիկոնեան. թ. 491:

— Յանուն Վանական կառավարութեան Մայր Աթոռոյ, որով հրամայեցաւ յանձնել զվանսն ս. Նողակաթի Տ. Գրիգորիս վարդապետի՝ կարգելոյն ի վանահայր ի տեղի նորոգ հանգուցեալ Յովհաննէս վարդապետի. թ. 516:

— Յանուն Գեր. Տ. Գեորգ արքեպոսի, թեմակալի Վրաստանի և Խմբեթի, որով յայտնեցաւ զկարգմանէ Տ. Տիրայր վարդապետի ի վանահայր ս. Սարգիս վանուց Տիփիսեաց և ի Կառավարիչ Եջմիածնապատկան կալուածոց, ի տեղի Տ. Արսէն

վարդապետի, որ ունի գնալ յարտասահման ի պէտք բժշկութեան. թ. 518:

— Յանուն Տ. Տիրայր վարդապետի, որով հրամայեցաւ նման գնալ ի Տիփիսիս և ստանձնել զպաշտօնս Տ. Արսէն վարդապետ աղաս լինելով ի փոխանորդութենէն վիճակին Ալէ քսանդրաս պոլու. թ. 519:

— Յանուն Հոգեշնորհ Տ. Եղիշէ Տ. վարդապետի, թե մակալին Առապատականի, որով հրամայեցաւ նմա ընդունել զբանադրեալ Յակոբջան Մարդարեան Տարաշամբեցին ի հաղորդութիւն ս. եկեղեցւոյ և թոյլատրել նմա պսակել՝ արձակեալ ի Հայրապետական բանադրանաց. թ. 521:

Հայրապետական պարզեւք.

Բատ միջնորդութեան Ամեն. Պատրիարքին Հայոց Թոռքիոյ Տ. Մազմաքիս արքեպիսկոպոսի շնորհեցան վարդապետական լանջախաչք Տ. Կորիւն վարդապետ Ելիտրամեան՝ առաջնորդին Զարսաննադի և Զմշկածաղի, Տ. Վահրիճ Տ. վարդապետ Շահլամեան՝ քարոզի Մադրի—Քէօյ գեղջ, Տ. Գնէլ վարդապետ Գալէմքեարեան՝ առաջնորդի Քղւոյ, Տ. Թորգոնմ Տ. վարդապետ Պիլիճեան՝ փոխ. տեսչի Դապրեվանուց Արմաշու, Տ. Արիստակէս ա. քահանի Դերձակեան՝ առաջն. տեղապահի Աղքիանապուսոյ:

Հայրապետական օքնութիւնք եւ շնորհակալիք.

Կոնդակ օրհնութեան և գոհունակութեան յանուն Ենորհափայլ Մայլապետի Կուսանաց անապատին Տփիսեաց սարկաւաշուհի Փեփրոնեայ Խուբեանց, յաղագս Նուիրարերութեան նորա և այլոց կուսանաց նոյն անապատին եկեղեցական վարդուց և զգեստուց ի վանսն ս. Շողակաթի. թ. 494:

— Օրհնութեան յանուն ուսուցիչ պ. Մկրտչի Պալեան, որ ունի տօնելի մօտ աւուրս զյիսնամեակ ուսուցչութեան իւրոց. թ. 498:

— Օրհնութեան և գոհունակութեան յանուն պ. Լուդվիկայ Սարգսեան Յարութիւնեանց Բագուեցւոյ, յաղագս նութիրաբերութեան նորա 5000 բուբլեաց վասն շինութեան ձանապարհի վանուցն Սանահնի. թ. 503:

— Օրհնութեան և գոհունակութեան յանուն բագուաբնակ պ. Ղաղարու Յովհաննիսեան Մայիլեանց, յաղագս յանձնառութեան նորա ի կառուցանել զեկեղեցին Շամախի քաղաքի ծախիւք իւրովք. թ. 505:

ՔԱՂԱԿԱԾՔ ՍԻՆՈԴԻ ՕՐԾԳԹՈՒԹԻՒՆՆԵՐԻՑ.

1903 թ. յունուարի 8. Սինոդը հրամայեց՝ կարս քաղաքի եկեղ. նոր շինութեան վերաբերեալ ամբողջ գործը և Տփխիսի գատաստանական պալատի կոչնագիրը ուղարկելով Տփխիսի թեմական ատեանին, պատուիրել նորան յանձնել Սինոդի հաւատարմատար պ. Սամսոն Յարութիւնեանցին:

— Յունուարի 10. Սինոդը հրամայեց՝ անվաւեր համարել Ապրակունեցի Ղաղարեանի և Մինասեանի պայմանագրերը, որոնց տրուած էր կապալով Երեջակի վանքի ամայի գետինը, ջրաղացը և վանքի անտառը նոյն վանքի նախորդ վանահայրերից, և նոր աճուրդ նշանակել Հին Նախիջևանի Հոգ. կառավարութեան ատեանում, պայմանների և սակարկութեան թղթերը առաջարկելով Սինոդի հաւանութեան և հաստատութեան:

— Յունուարի 10. Շամախաբնակ Թառայիսանց եղբայրների տան յատակագիծը, կալուածագիրը և քաղաքական